

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระบบสหกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา ให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการมากที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้สถานประกอบการต้องการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษามากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

พนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา หรือ ฝ่ายบุคคล ของสถานประกอบการ เฉพาะเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่รับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 692 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (sample) คือ

พนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา หรือ ฝ่ายบุคคล ของสถานประกอบการ เฉพาะเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่รับนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 253 แห่ง โดยคำนวณด้วยสูตรยามานะ (yamane) มีค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 5

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างปีการศึกษา 2555 - 2556 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินศักยภาพของนักศึกษาในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน โดยใช้วิธี t-test independent สำหรับเพศ และวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way anova) สำหรับประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งงาน และประเภทกิจการ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และ ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 692 แห่ง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 253 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7 ตำแหน่งพนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 รองลงมา ฝ่ายบุคคล จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และอื่นๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ประเภทกิจการส่วนใหญ่เป็นบริษัทเอกชน จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 77 รองลงมา เป็นรัฐวิสาหกิจ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และหน่วยงานราชการ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

ประเด็นความคิดเห็นในภาพรวมของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านผลสำเร็จของงาน และ ด้านความรู้ความสามารถ ตามลำดับ

5.1.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า เพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ในภาพรวม โดยใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยวิธี t-test independent สำหรับเพศ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ในภาพรวม โดยใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way anova) สำหรับประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า ตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ในภาพรวม โดยใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way anova) สำหรับตำแหน่งงาน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (sheffe's method) พบว่า รายคู่ที่มีความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ตำแหน่งพนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา กับ ฝ่ายบุคคล และ พนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา กับ อื่นๆ

สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า ประเภทกิจการ แตกต่างกัน มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ในภาพรวม โดยใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way anova) สำหรับประเภทกิจการ แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (sheffe's method) พบว่า รายคู่ที่มีความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ราชการ กับ รัฐวิสาหกิจ และ ราชการ กับ บริษัทเอกชน

ตาราง 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่	สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้ วิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์	สอดคล้องกับ สมมติฐาน
1	เพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อ ศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา ไม่แตกต่างกัน	t - test	ไม่แตกต่างกัน	✓
2	ประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของ นักศึกษาสหกิจศึกษา แตกต่างกัน	one-way anova	ไม่แตกต่างกัน	✗
3	ตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็น ที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษา สหกิจศึกษา แตกต่างกัน	one-way anova	แตกต่างกัน	✓
4	ประเภทกิจการ แตกต่างกัน มีความ คิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษา สหกิจศึกษา แตกต่างกัน	one-way anova	แตกต่างกัน	✓

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยวิธีเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ปรากฏผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 ศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในความคิดเห็นของสถานประกอบการ โดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปยังค่าเฉลี่ยน้อย ได้แก่ 1) ด้านผลสำเร็จของงาน 2) ด้านความรู้ความสามารถ 3) ด้านความรับผิดชอบหน้าที่ และ 4) ด้านลักษณะส่วนบุคคล เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวิสัยทัศน์เป็นมหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ ผลิตผู้เชี่ยวชาญเทคโนโลยี สร้างคุณค่าสู่สากล โดยมีเป้าประสงค์ 1) เป็นแหล่งการศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีเชิงบูรณาการที่เข้มแข็งและได้มาตรฐานสากล 2) สร้างคนคุณภาพสู่โลกอาชีพ (สร้าง

คนเก่งและคนดีที่มีทักษะวิชาชีพ) 3) ให้บริการวิชาการแก่สังคมโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง 4) เป็นแหล่งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม 5) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงบูรณาการเพื่อการแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ และปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรเป็นหลักสูตรระบบสหกิจศึกษา โดยจัดรายวิชาสหกิจศึกษาไว้ในหมวดวิชาชีพเลือก (บังคับ) ของแต่ละหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ซึ่งกำหนดแผนการเรียนไว้ในชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1 และจัดรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา จำนวน 1 หน่วยกิต ไว้ในหมวดวิชาเฉพาะ โดยกำหนดแผนการเรียนไว้ในชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2 และบางหลักสูตร หากยังไม่มีการจัดรายวิชาการเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา ก็จะจัดอบรมนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา จำนวน 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย การให้ความรู้กับนักศึกษาสหกิจศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพเฉพาะ เพื่อเตรียมความพร้อมทางวิชาการ และให้ความรู้ด้านทักษะที่ทำให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา โดยจะมีหัวข้อต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานและการใช้ชีวิต เช่น ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับการปฏิบัติงาน ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะการเขียนจดหมายสมัครงาน เทคนิคการสัมภาษณ์งาน เทคนิคการเขียนรายงานและนำเสนอ การพัฒนาบุคลิกภาพ วัฒนธรรมองค์กร คุณธรรมจริยธรรมกับการทำงาน รวมถึงแนวปฏิบัติของนักศึกษาที่ต้องปฏิบัติให้เหมาะสม นักศึกษาที่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาสหกิจศึกษาได้ จะต้องมีเกรดเฉลี่ย 2.00 ขึ้นไป และมีคุณสมบัติเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย มีวุฒิภาวะ และสามารถพัฒนาตนเองได้ดี สิ่งต่างๆ ที่กล่าวมานี้ สอดคล้องกับสมาคมสหกิจศึกษาไทย 2552 ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา ได้แก่ 1) เตรียมความพร้อมให้นักศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ (career development) พร้อมเสริมทักษะและประสบการณ์ให้พร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการทำงาน 2) เพิ่มเติมประสบการณ์ทางด้านวิชาการวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษาในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน 3) เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต 4) ให้เกิดการพัฒนาลัทธิและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ได้มาตรฐาน และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น 5. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาผ่านนักศึกษาสหกิจศึกษาและคณาจารย์ในสหกิจศึกษา อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

หากพิจารณาศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่

ด้านผลสำเร็จของงาน พบว่า สถานประกอบการมีความเห็นว่า ศักยภาพของ นักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ใน กระบวนการดำเนินการดำเนินการจัดการศึกษาระบบสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ได้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา หรืออาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา เพื่อทำ หน้าที่ติดตามนักศึกษาสหกิจศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อคอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาในกรณีต่างๆ ช่วยแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ระหว่างปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ ตลอดจนเพื่อติดตามและประเมิน ความก้าวหน้าของโครงการหรือโครงการให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา ความต้องการของสถานประกอบการ และความถูกต้องตามหลักวิชาการเป็นสำคัญ และใน ส่วน ของสถานประกอบการ จะมีพนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา หรือพี่เลี้ยง (supervisor) ดูแลและ สอนงานให้นักศึกษาสหกิจศึกษา ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ**ทฤษฎีจูงใจแบบสองปัจจัย ของเฮอรัลด์เบอร์เกอร์** ได้กล่าวถึง ปัจจัยความสำเร็จของงาน (achievement) หมายถึง การที่ คนทำงานได้สำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี เกิดความรู้สึกพอใจและปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้น

ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า สถานประกอบการมีความเห็นว่า ศักยภาพของ นักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดการศึกษาเพื่อเตรียมนักศึกษาเข้าสู่โลกอาชีพ โดย พัฒนาคุณภาพนักศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อให้มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ในสาขาวิชาชีพของ ตนเอง สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพและเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่าง เหมาะสม จึงถือได้ว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดการศึกษาระบบสหกิจ ศึกษาที่ได้มาตรฐานให้แก่ผู้เรียน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้ โดยถือว่า ผู้เรียนมี ความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ระดับความคิดรวบยอดและหลักการ เพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ **อนันต์ ศรีโสภา (2539)** ซึ่งกล่าวว่า ความรู้เป็นส่วนหนึ่งของ ความสามารถทางพุทธิปัญญา (cognitive domain) ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ การ นำไปใช้วิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล และสอดคล้องกับ **ชวาล แพรรัตนกุล (2540)** สรุปว่า ความรู้ เป็นความสามารถในการแสดงมโนทัศน์ของแนวคิด ตลอดจนแบบแผน แผนงาน และปรากฏการณ์ของเรื่องต่างๆ ได้ ต้องสามารถจดจำหลักการเหล่านี้ได้ และระลึก ออกมาได้อย่างถูกต้อง ตรงกับเนื้อหาเดิม จึงจะจัดว่ามีความรู้ในด้านนี้

ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ พบว่า สถานประกอบการมีความคิดเห็นว่า ศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ว่าการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา นักศึกษาจะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามากมาย ซึ่งนักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ได้ในห้องเรียนปกติ จึงทำให้นักศึกษาส่งเสริมสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพที่มีอยู่ ถือเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมความพร้อมที่จะเลือกอาชีพ และเข้าสู่ระบบการทำงานหลังจบการศึกษาแล้ว ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน และรู้จักงาน” (สมาคมสหกิจศึกษา, 2552)

ด้านลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาที่สามารถลงทะเบียนเรียนวิชาสหกิจศึกษาได้ ต้องมีเกรดเฉลี่ย 2.00 ขึ้นไป และมีคุณสมบัติต้องเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย มีวุฒิภาวะและสามารถพัฒนาตนเองได้ดี ซื่อสัตย์ รักษาความลับขององค์กร มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีไหวพริบปฏิภาณ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความขยันอดทน และตรงต่อเวลา เชื้อเพื่อนเพื่อนฝูง เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และสามารถทำงานเป็นทีมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการ (2541) ได้พบว่า การเรียนการสอนในด้านวิชาชีพ ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เจตคติทางวิชาชีพ และเจตคติในการดำรงชีวิตที่เหมาะสมในด้านสังคม ในด้านเจตคติทางวิชาชีพ ได้พยายามปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักในอาชีพ มีความซื่อสัตย์และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความขยัน อดทน และสามารถทำงานอย่างเป็นขั้นตอน การปลูกฝังเจตคติทางวิชาชีพได้จัดสอดแทรกไว้ในวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชาชีพ รวมทั้งการเรียนรู้ขอบข่ายกิจกรรมขององค์การวิชาชีพต่างๆ ที่จัดขึ้นในสถานศึกษา จึงทำให้สถานประกอบการมีความพึงพอใจในศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. เพศของบุคลากรในสถานประกอบการ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากไม่ว่าบุคลากรผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นเพศชายหรือหญิงก็สามารถให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาสหกิจศึกษาได้

2. ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในสถานประกอบการ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากพนักงานที่ปรึกษาที่มีหน้าที่ดูแล สอนงาน และให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา มีประสิทธิภาพแตกต่างกัน แต่ก็สามารถมองเห็นศักยภาพในการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาว่าอยู่ในระดับใด ทั้งความรู้ในแง่ของวิชาการ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ สำเร็จภายในเวลาที่กำหนด รวมถึงมองเห็นบุคลิกภาพด้านอื่นของนักศึกษาว่าเหมาะสมเพียงใด

3. ตำแหน่งงานของบุคลากรในสถานประกอบการ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ อาจเนื่องจากบุคลากรที่มีตำแหน่งงานที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาสหกิจศึกษาที่ปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ เช่น พนักงานที่สถานประกอบการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นพนักงานที่ปรึกษาสหกิจศึกษา หรือพี่เลี้ยงนักศึกษาสหกิจศึกษา ซึ่งได้ใกล้ชิดโดยตรงกับนักศึกษาสหกิจศึกษา ทั้งในเรื่องของการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และสอนงานให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา มีความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ดีและเจาะลึกมากกว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งงานที่ไม่ใกล้ชิดโดยตรงกับนักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น ผู้บริหาร และฝ่ายบุคคล เป็นต้น

4. ประเภทกิจการของบุคลากรในสถานประกอบการ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีผลต่อศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากสภาพการปฏิบัติงานในบริษัทเอกชนมีลักษณะงานที่หลากหลาย การแข่งขันและความคาดหวังในการทำงานสูง ต้องใช้ความพยายามและความอดทนเป็นอย่างมาก มากกว่าราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542 ได้กล่าวว่า คุณสมบัติส่วนตัวของนักศึกษาที่จะประกอบอาชีพอิสระว่า ต้องมีลักษณะพิเศษ เช่น อดทน ขยัน มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักแก้ปัญหา มีคุณธรรม และซื่อสัตย์สุจริต ส่วนคุณสมบัติที่สถานศึกษาจะต้องเน้นสำหรับนักศึกษาที่ต้องการเป็นลูกจ้าง พนักงาน ข้าราชการ คือ การพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการเป็นลูกจ้าง หรือ พนักงานที่ดี เช่น ตรงต่อเวลา มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยขององค์กร

อย่างเคร่งครัด จึงทำให้หน่วยงานราชการ กับบริษัทเอกชน ให้ความสำคัญที่มีต่อศักยภาพของ นักศึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

มหาวิทยาลัยฯ ควรนำประเด็นในด้านที่สถานประกอบการมีความคิดเห็นที่มีต่อ ศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษา ที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ในประเด็นข้อที่ 4 ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว มีการวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหาต่างๆ อย่าง รอบคอบ ประเด็นข้อที่ 5 สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สามารถไว้วางใจได้ ประเด็นข้อที่ 6 มีระบบการจัดการและการวางแผนการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติ ไปเป็นข้อสนเทศในการวางแผน ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาสหกิจศึกษาในประเด็น ดังกล่าวให้ครบสมบูรณ์

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- ความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษาที่มีต่องานที่ได้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในสถานประกอบการ
- การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร